

Programa

Imatges de les Catorzenes Jornades de la Societat Andorrana de Ciències

Llista dels assistents a les XIV Jornades (no exhaustiva)

Assistents	Professió	Domicili
Alberca i Sanvicens, Alfons C.	Fiscal adjunt	Andorra
Ambatlle, Dúnia	Professora	Andorra la Vella
Aouraghe, Maanan	Assessor econòmic	Andorra
Armengol, Jean-Michel	CNAU	Escaldes-Engordany
Azzopardi, Sandra	Administrativa	Encamp
Bakhat, Nisrine	Economista	Barcelona
Bastida i Areny, Roser	Ara ministra	Sant Julià de Lòria
Besolí i Baco, Marcel	Fed. Gent Gran P. A.	Andorra la Vella
Borges, Elsa Maria		Sant Julià de Lòria
Camprubí i Rovira, Josep Maria	Professor, sacerdot	Barcelona
Casals, Mercé	Sociòloga	Encamp
Cavero i Muñoz, Pere	Ensenyant	Andorra la Vella
Cobo i Torres, Teresa	Psicòloga	Andorra
Costa de Palau, Clara	Mestra	Andorra la Vella
Dallerès i Codina, Josep	Ensenyant	Encamp
De Cambra i Anton, Sílvia	Professora	Sant Julià de Lòria
Duró i Solanelles, Angi	Psicopedagoga	Sant Julià de Lòria
Edo i Hernández, José Antonio	Professor	Andorra la Vella
Entor i Pujol, Dolors	Banca	Canillo
Farrero, Lluïsa	APAEA	Andorra la Vella
Gallego i Vañó, Pepa	Periodista	Encamp
Gil i López, Montserrat E.	Psicòloga	Andorra
Grebennikova i Vólkova, Alexandra	Estudiant d'humanitats	Encamp
Jiménez i Naudí, Jesús	Advocat	Andorra la Vella
Juan i Vañó, Joaquim	Consumidor	Andorra la Vella
Lara, Tony	Fotògraf d'El Periòdic d'Andorra	Escaldes-Engordany
Lozano i Muñoz, Isabel	RRHH	Andorra la Vella
Mach i Buch, Àngels	Farmacèutica	Canillo
Magallon i Font, Lydia	Mestra	Escaldes-Engordany
Mallol, Meritxell	Administrativa	Escaldes-Engordany
Marbà, Goretti	Administrativa	Andorra la Vella
Marbà, Joana	Secretària	Andorra la Vella
Mas i Balaguer, Sergi	Escultor	Sant Julià de Lòria
Masó i Marcet, Josep Maria	Enginyer tècnic tèxtil i mecànic	Sant Julià de Lòria
Micó i Ibàñez, Joan R.	Sociòleg	Santa Coloma

Moga Delgado, Albert
 Montoto, Ramon
 Moreno, Dolors
 Moreu i Malaret, Eduard
 Morisset, Pascal
 Obiols i Llandrich, Joan
 Obiols i i Puigpinós, Joan
 Palmitjavila i Solé, Anna
 Papió, Anna
 Pascual i Azzopardi, Aitor
 Pascual i Sabaté, Mª Josep
 Pascual i Tercero, Josep Ramon
 Pedro i Solé, Lúcia
 Peruga, Lluís
 Pifarré, Maria
 Pirot, Núria
 Pohle, Lars
 Pol i Pedrós, Josep
 Pol i Solé, Antoni
 Ramírez, Eva
 Realp, Cèlia
 Riestra González de Ubieta, Carla
 Rodríguez i Serra, Digna
 Rodríguez i Miñana, Joan Carles
 Rosillo i Buscà, Pau
 Rosillo i Costa, Pol
 Rossell i Serra, Ramon
 Ruytinx, Chris
 Salau, Didac
 Sàmper i Marbà, Joel
 Sàmper i Pascual, Lluís
 Santañes, Cecília
 Santañes, Jordi
 Segura i Lanao, Maria
 Sellart, Carmela
 Sellart i Llaurador, Jaume
 Serrano i Pueyo, Antoni
 Tilló i Torres, Jaume
 Trullols, Rosa Maria
 Vilaplana i Martínez, Josep
 Vives i Balmaña, Elisenda
 Vives i Molins, Josep
 Zapata, Thaïs

Monitor de lleure
 Educador
 Periodista
 Professor jubilat
 Metge de família
 Psiquiatre
 Professor
 Advocada
 Mestra
 Estudiant
 Psicòloga
 Disseny gràfic
 Periodista RTVA
 Estudiant d'esports
 Professora UNED, pedagoga
 Secretària
 Historiador
 Jurista
 Arquitecte
 Arxius
 Arxius
 Professora i cooperant
 Educació
 Notari
 Educador social
 Estudiant
 Sacerdot
 Mestressa de casa
 Fotògraf *Diari d'Andorra*
 Enginyer telecomunicacions
 Informàtic
 Disseny gràfic
 Enginyer informàtic
 Advocada
 Mestressa de casa

 Banca
 Enginyer agrònom
 Perruquera i mestra
 President Apaea
 Funcionària
 Comerciant
 FNJA

Canillo
 Andorra la Vella
 Andorra la Vella
 Sant Vicenç dels Horts
 Escaldes-Engordany
 Canillo
 La Seu d'Urgell
 Canillo
 Andorra la Vella
 Encamp
 Andorra
 Encamp
 Andorra la Vella
 Andorra la Vella
 La Massana
 Encamp
 La Massana
 Andorra la Vella
 Canillo
 Andorra la Vella
 Andorra la Vella
 El Forn
 Canillo
 Sispony
 Andorra la Vella
 Andorra la Vella
 Canillo
 Sant Vicenç dels Horts
 Andorra
 Andorra la Vella
 Andorra la Vella
 Encamp
 Encamp
 Escaldes-Engordany
 Andorra la Vella
 Andorra la Vella
 Andorra la Vella
 Canillo
 Encamp
 Sant Julià de Lòria
 Andorra la Vella
 Andorra la Vella
 Andorra la Vella

Valors humans

25/11/2008

Veritables actes d'amor. Donant prioritat a coses que no tenen importància i en descuidem altres de primordial

CAPLA REDON

la feina que he treballat en tota la feina dels últims dies de la meua feina, el treball que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

Des del moment en què he començat a treballar, he treballat amb un objectiu: el treball que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

Des del moment en què he començat a treballar, he treballat amb un objectiu: el treball que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

**EL MUNDI D'UNA PERSONA
VA DENTRE D'UNA PERSONA
PER AQUESTA MUNDI D'UNA
PERSONA D'UNA PERSONA**

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

**EL MUNDI D'UNA PERSONA
VA DENTRE D'UNA PERSONA
PER AQUESTA MUNDI D'UNA
PERSONA D'UNA PERSONA**

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

La feina d'una persona és una feina que he dut a terme al llarg dels últims dies de la meua feina.

Vull donar gràcies a la SAC per convidar-me a participar en la Taula de Valors

JACQUES HANON DE CAILLO

La crisi porta in agguato del settore agro-alimentare. La salita vertiginosa dei prezzi alimentari, soprattutto dei cereali "pericolosi" con la caduta dei costi, valori importanti, non solo di bilancio, ma di sicurezza. Prima di tutto, la crisi dei cereali.

[illegible]

Alcune idee, come ad esempio la "libertà di mercato", sono state già adottate da alcuni paesi, ma non da tutti. In alcuni paesi, come ad esempio la Cina, la libertà di mercato è stata adottata solo in alcune aree, mentre in altri paesi, come ad esempio l'India, la libertà di mercato è stata adottata solo in alcune aree. In alcuni paesi, come ad esempio la Cina, la libertà di mercato è stata adottata solo in alcune aree, mentre in altri paesi, come ad esempio l'India, la libertà di mercato è stata adottata solo in alcune aree.

Els valors que pugen (i II)

Gràcies SAC per convidar-me a la Taula de Veïns

MOISÉN RAMÓN DE CARILLO

Exemplos de grafos que *não* são grafos

[illegible][illegible]

d'augmenter le coût de la gratuité donnée à l'impression que si cela ne sert qu'à elle, à nos élus, à nos citoyens.

4. Un candidato deities a qui vilitates cada día a l'ospital em parla ve sempre d'una infirmiera sem parafusos tan sarracardades que cada ve se a tarda emmanet. Fins que un dia s'ha de manetir, i, que si aquesta infirmiera que no se d'inglés i no d'italià? Cada matí espijola a posar-se la corbata del pijama, em dóna un copet a la gular i em dondeja un bon dia, em confis. Si meu ve candidat em fan recomprende el meu valor de la ciutadania.

Valores d'ANVA. En cuanto a valores que des de Fench 1976, aumentaron el curs de los ordinarios populares de Castillo que a partir de l'Ara Internacional del Nou, el 1979 pasaron a denominarse ANVA.

ANSA reagiu cu unu de cinci
de la 80 unitati sau valori foarte mari.

[illegible][illegible]

Amos, han sido reunidos la Biblia, "Unos de amor" Resumamos lo que he reflexionado: no saltemos conclusiones, busquemos una parábola de cómo una cultura que pugna por valores de la honesta.

14es JORNADES DE LA SOCIETAT ANDORRANA DE CIÈNCIES

La SAC planteja la crisi dels valors humans en l'actualitat

● 23 ponents de diferents àmbits debatran la pèrdua dels valors humans

● Les jornades se celebraran el dissabte vinent, amb xerrades de quinze minuts

PERA BALLESÀ
ANDORRA (AVUI)

La crisi dels valors humans en la societat andorranana d'ara és el tema que la Societat Andorranana de Ciències (SAC) del qual volen fer la temàtica central el dissabte vinent amb la celebració de les 14es jornades, la càrrega de les seccions és una de les causes que la mateixa presidenta de la SAC, Àngels Mach, assegura per la càrrega dels valors. «A una línia en què la ciència i la tecnologia dels valors que es fan de manera col·lectiva amb la religió ha esdevingut més individual, de cadascú», va explicar Àngels Mach.

Una sèrie de problemes de professionalitat dels diferents àmbits que interviuen en l'educació dels valors tractaran aquesta jornada d'informació i monitortge dels valors, que s'ha fet a partir de la transmissió de valors, passant per altres sectors com ara els països, de residuents, adreçant també des del punt de vista de la política, sobretot de les branques més joves d'aquests països, va explicar Mach.

EL CONSUMISME COM A CAUSA / L'aterial, l'estimació, la llibertat; són alguns dels valors indestituints que poden trobar-se en una societat que la coordinació de les jo-

● Àngels Mach, Antoni Serrano i Carla Riera, a l'es-

quena, Carla Riera, d'illa de ciència, mostra, «amb una gran satisfacció i una societat de ciència que fa 20 anys no tenia, la importància d'ell material en la vida de la ciència humana», va explicar Riera. L'acte d'informació de una altra causa marcada que provoca aquest pèrdua de valors, el futur i el que pot fer la informació, però l'adhesió no és definitiva, tot i que l'informa-
ció per la televisió, internet i Messenger i els no s'hi fan i poden per-
judicar, va concloure Riera.

23 PONENTS VINCULATS / La jornada, els valors adaptats, el respecte, la família, la salut mental, els valors andorranans involucrats, així com la globalització i la gran gran s'hi al-
guna dels temes que es tractaran en

les jornades d'aquestes jornades, entre els ponents hi ha secretaris d'organitzacions i joves polítics, il·lustradors, historiadors, científics, cineastes, polítics, entre d'altres. En total, hi haurà 23 ponents i una de les temàtiques més importants de la societat andorranana actual, va explicar Mach. Les jornades, que seran inaugurades per la ministra d'Educació, Formació professional, Joves i Esports, Roser Barja, començaran a les 9.30 hores del dissabte vinent a la sala d'actes del Govern, a Prada Cardener. Les ponències duran una durada de 15 minuts i se celebraran després, al final del matí i un altre a la tarda.

* ajuntamentandorra.es/ajuntamentandorra.es

20/11/2008

Àngels Mach
Presidenta de la SAC

El que defineix la línia d'una Ponència és el tema de la ponència. És el tema de la ponència, però la ponència és el tema de la ponència, però la ponència és el tema de la ponència, però la ponència és el tema de la ponència.

2008

el Periòdic

dg. 23

JORNADES SOBRE ELS VALORS DE LA SOCIETAT

La depressió acapara el 4% dels fàrmacs venuts

Els psicòlegs alerten de l'auge de la malaltia i demanen més suport

El 4% dels medicaments venuts són antidepressius

El 4% dels medicaments que es venen al Principat són antidepressius i corresponen al 2,6% del valor de tots els medicaments. Aquesta és una de les conclusions que s'extrau d'un estudi del Col·legi de Psicologia.

»» SOCIETAT 10

10 Societat

EL PERIÒDIC

el Periòdic d'Andorra

14a JORNADA DE LA SACS SOBRE ELS VALORS DE LA SOCIETAT ANDORRANA I VALS

El 4% dels medicaments que es venen al país són antidepressius

• Els psicòlegs alerten del nombre creixent de malalts amb depressió i ansietat

• Els joves andorranos continuen considerant la família com a valor i com a transmissor

PERIÒDIC
EL PERIÒDIC

El 4% dels medicaments que es venen al Principat són antidepressius i corresponen al 2,6% del valor de tots els medicaments. Aquesta és una de les conclusions que s'extrau d'un estudi del Col·legi de Psicologia. Els psicòlegs alerten del nombre creixent de malalts amb depressió i ansietat. Els joves andorranos continuen considerant la família com a valor i com a transmissor.

Els andorranos valoren més l'afectiu que el poder

En les últimes jornades de la SACS sobre els valors de la societat andorranos, la temàtica principal ha estat l'afectiu i la família. Els andorranos valoren més l'afectiu que el poder. Els joves andorranos continuen considerant la família com a valor i com a transmissor.

El 4% dels medicaments que es venen al país són antidepressius i corresponen al 2,6% del valor de tots els medicaments.

• Aquesta jornada s'ha celebrat a l'edifici de la Casa Princesa d'El

Els delictes sexuals, com a manca de valors

El delictes sexuals són un dels delictes més comuns a Andorra. Els psicòlegs alerten de la manca de valors i de la falta de suport a les víctimes. Els joves andorranos continuen considerant la família com a valor i com a transmissor.

El 4% dels medicaments que es venen al país són antidepressius i corresponen al 2,6% del valor de tots els medicaments.

El 4% dels medicaments que es venen al país són antidepressius i corresponen al 2,6% del valor de tots els medicaments.

El 4% dels medicaments que es venen al país són antidepressius i corresponen al 2,6% del valor de tots els medicaments.

El 4% dels medicaments que es venen al país són antidepressius i corresponen al 2,6% del valor de tots els medicaments.

Altres articles relacionats

Opinió

EDICIÓ
20 DE JUNY DEL 2007

el Periòdic d'Andorra 5

A una certa ètica...

30/06/2007

Ètica per al segle XXI

L'amor, l'afecte, la pau, la no-violència, la solidaritat, la llibertat i el respecte tenen l'origen en la família

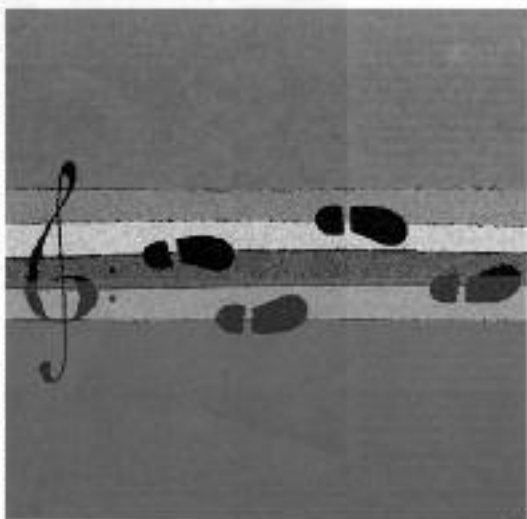

1 de juliol, 18 anys després de la seva mort, la família Ferrazola s'ha reunit per a una gran presentació amb el disc

La família Ferrazola és l'única que ha quedat viva de la música catalana dels anys 60 i 70. El disc "18 anys després" és una recopilació de les cançons que van escriure i van interpretar. És una obra que representa la vida i la música d'un home que va deixar una empremta molt profunda a la música catalana dels anys 60 i 70. El disc és una recopilació de les cançons que van escriure i van interpretar. És una obra que representa la vida i la música d'un home que va deixar una empremta molt profunda a la música catalana dels anys 60 i 70.

El disc "18 anys després" és una recopilació de les cançons que van escriure i van interpretar. És una obra que representa la vida i la música d'un home que va deixar una empremta molt profunda a la música catalana dels anys 60 i 70. El disc és una recopilació de les cançons que van escriure i van interpretar. És una obra que representa la vida i la música d'un home que va deixar una empremta molt profunda a la música catalana dels anys 60 i 70.

El disc "18 anys després" és una recopilació de les cançons que van escriure i van interpretar. És una obra que representa la vida i la música d'un home que va deixar una empremta molt profunda a la música catalana dels anys 60 i 70. El disc és una recopilació de les cançons que van escriure i van interpretar. És una obra que representa la vida i la música d'un home que va deixar una empremta molt profunda a la música catalana dels anys 60 i 70.

El disc "18 anys després" és una recopilació de les cançons que van escriure i van interpretar. És una obra que representa la vida i la música d'un home que va deixar una empremta molt profunda a la música catalana dels anys 60 i 70. El disc és una recopilació de les cançons que van escriure i van interpretar. És una obra que representa la vida i la música d'un home que va deixar una empremta molt profunda a la música catalana dels anys 60 i 70.

El disc "18 anys després" és una recopilació de les cançons que van escriure i van interpretar. És una obra que representa la vida i la música d'un home que va deixar una empremta molt profunda a la música catalana dels anys 60 i 70. El disc és una recopilació de les cançons que van escriure i van interpretar. És una obra que representa la vida i la música d'un home que va deixar una empremta molt profunda a la música catalana dels anys 60 i 70.

El disc "18 anys després" és una recopilació de les cançons que van escriure i van interpretar. És una obra que representa la vida i la música d'un home que va deixar una empremta molt profunda a la música catalana dels anys 60 i 70. El disc és una recopilació de les cançons que van escriure i van interpretar. És una obra que representa la vida i la música d'un home que va deixar una empremta molt profunda a la música catalana dels anys 60 i 70.

Finis i tot, el valor "hèroe", se l'hon apropria recentment amb alguns curts darrers d'una pilota

Francesc Ferrazola és un polític. Però, des dels seus primers, sempre ha estat a l'oposició. És un polític de la dreta, però no de la dreta de la dreta.

Francesc Ferrazola és un polític. Però, des dels seus primers, sempre ha estat a l'oposició. És un polític de la dreta, però no de la dreta de la dreta. Francesc Ferrazola és un polític. Però, des dels seus primers, sempre ha estat a l'oposició. És un polític de la dreta, però no de la dreta de la dreta.

Francesc Ferrazola és un polític. Però, des dels seus primers, sempre ha estat a l'oposició. És un polític de la dreta, però no de la dreta de la dreta.

Francesc Ferrazola és un polític. Però, des dels seus primers, sempre ha estat a l'oposició. És un polític de la dreta, però no de la dreta de la dreta. Francesc Ferrazola és un polític. Però, des dels seus primers, sempre ha estat a l'oposició. És un polític de la dreta, però no de la dreta de la dreta.

Francesc Ferrazola és un polític. Però, des dels seus primers, sempre ha estat a l'oposició. És un polític de la dreta, però no de la dreta de la dreta. Francesc Ferrazola és un polític. Però, des dels seus primers, sempre ha estat a l'oposició. És un polític de la dreta, però no de la dreta de la dreta.

Francesc Ferrazola és un polític. Però, des dels seus primers, sempre ha estat a l'oposició. És un polític de la dreta, però no de la dreta de la dreta. Francesc Ferrazola és un polític. Però, des dels seus primers, sempre ha estat a l'oposició. És un polític de la dreta, però no de la dreta de la dreta.

5/10/2008

IN REPORTERIE | NOVA ASSIGNATURA AL SISTEMA EDUCATIU

Educació en valors

Nou-cents alumnes han començat a rebre aquest any un quartre cursos diferents als continguts d'educació per a la ciutadania. La

nova assignatura s'ha implantat a tots els nivells sense perjudicar les hores lectives ni modificant el currículum escolar.

A LA PRÀXIS
Aquesta és una

La pràctica que ha estat, i serà, la base principal de la nova assignatura d'educació per a la ciutadania a l'Institut d'Ensenyament de la Ciutadania. Des de l'últim de curs els alumnes de CICLE DE PRIMÀRIA, els de SECUNDÀRI I CICLE D'ESTUDI d'alta potència de l'Institut de la Ciutadania han començat a rebre el curs d'educació per a la ciutadania. Aquesta assignatura té un objectiu principal: formar ciutadans responsables i compromesos amb la ciutadania. Per això, el curs està dividit en quatre mòduls: el primer tracta sobre els drets i deures dels ciutadans, el segon sobre els valors, el tercer sobre la participació ciutadana i el quart sobre la resolució de conflictes.

Una de les característiques d'aquesta assignatura és que es treballa amb casos reals de la ciutadania. Els alumnes han de llegir i analitzar casos reals de la ciutadania i després han de discutir-los i prendre decisions sobre com actuar. Aquesta assignatura és una assignatura transversal que es treballa amb tots els cursos de l'Institut de la Ciutadania. Els alumnes de primària, secundària i cicle d'alta potència reben aquesta assignatura amb la mateixa metodologia. Els alumnes de primària reben aquesta assignatura amb la mateixa metodologia, però amb un enfocament més bàsic. Els alumnes de secundària i cicle d'alta potència reben aquesta assignatura amb un enfocament més avançat.

La metodologia principal d'aquesta assignatura és la pràctica. Els alumnes han de llegir i analitzar casos reals de la ciutadania i després han de discutir-los i prendre decisions sobre com actuar. Aquesta assignatura és una assignatura transversal que es treballa amb tots els cursos de l'Institut de la Ciutadania.

Alumnes de segon d'ESO de l'Institut de la Ciutadania a la classe de ciutadania.

**Síntesis
valors de la
ciutadania**

El projecte de la pràctica de la ciutadania és una assignatura transversal que es treballa amb tots els cursos de l'Institut de la Ciutadania. Els alumnes de primària, secundària i cicle d'alta potència reben aquesta assignatura amb la mateixa metodologia. Els alumnes de primària reben aquesta assignatura amb la mateixa metodologia, però amb un enfocament més bàsic. Els alumnes de secundària i cicle d'alta potència reben aquesta assignatura amb un enfocament més avançat.

El projecte de la pràctica de la ciutadania és una assignatura transversal que es treballa amb tots els cursos de l'Institut de la Ciutadania. Els alumnes de primària, secundària i cicle d'alta potència reben aquesta assignatura amb la mateixa metodologia. Els alumnes de primària reben aquesta assignatura amb la mateixa metodologia, però amb un enfocament més bàsic. Els alumnes de secundària i cicle d'alta potència reben aquesta assignatura amb un enfocament més avançat.

REPORTERIE

Juan Camps

Per l'Institut de la Ciutadania

**"Serveix per
destruir una
sèrie de tòpics"**

Quin és el nou assignament?
"Es tracta d'una assignatura transversal que es treballa amb tots els cursos de l'Institut de la Ciutadania."

Quin és el nou assignament?
"Es tracta d'una assignatura transversal que es treballa amb tots els cursos de l'Institut de la Ciutadania. Els alumnes de primària, secundària i cicle d'alta potència reben aquesta assignatura amb la mateixa metodologia. Els alumnes de primària reben aquesta assignatura amb la mateixa metodologia, però amb un enfocament més bàsic. Els alumnes de secundària i cicle d'alta potència reben aquesta assignatura amb un enfocament més avançat."

Quin és el nou assignament?
"Es tracta d'una assignatura transversal que es treballa amb tots els cursos de l'Institut de la Ciutadania. Els alumnes de primària, secundària i cicle d'alta potència reben aquesta assignatura amb la mateixa metodologia. Els alumnes de primària reben aquesta assignatura amb la mateixa metodologia, però amb un enfocament més bàsic. Els alumnes de secundària i cicle d'alta potència reben aquesta assignatura amb un enfocament més avançat."

Quin és el nou assignament?
"Es tracta d'una assignatura transversal que es treballa amb tots els cursos de l'Institut de la Ciutadania. Els alumnes de primària, secundària i cicle d'alta potència reben aquesta assignatura amb la mateixa metodologia. Els alumnes de primària reben aquesta assignatura amb la mateixa metodologia, però amb un enfocament més bàsic. Els alumnes de secundària i cicle d'alta potència reben aquesta assignatura amb un enfocament més avançat."

► Postres de músic

Mentre quedi bona gent, hi haurà humanitat

DOMÈNEC RASCOMPTÉ

Un dels valors de l'ésser humà és el de l'ajuda al pròxim. Tots els religions al món, com a digna i al proclamen, però penso que més que una qüestió de creences, la seva aplicació està en necessitat i de sentir com. Segons una definició d'èticista, la humanitat és la condició i la qualitat d'ésser humà. La persona, com a ésser que viu en societat, en algun moment pot necessitar que algú l'ajudi a fer de ser ajuda.

La legislació en alguns casos no té l'assoliment d'aquest principi. Per exemple, en cas d'accident de trànsit, la manca de prestació d'ajuda a les víctimes pot ser castigada. És més, però, que s'hagi de legistar i punir l'incompliment d'una obligació que haana de sortir del març de sentit comú?

El periodista Albert Clua's comença un article d'opinió publicat al diumenge 23 de setembre del 2008, a «La Clua's», titulat «La bona gent», amb aquestes paraules: «Hi ha una veritat com un temple: la bona gent és la que hi ha al món... i cap al final al món... de em quedaré sempre amb la bona gent. Tots aquests milions de persones ordinàries que fan cada dia que el nostre món, el proper, el de veritat, continuï aguantant-se per un fil de porcar».

Estic segur que tots en algun mo-

ment hem necessitat l'ajuda d'algui. Per canviar una roda del cotxe, per trucar per telèfon, per tramitar un assalim, per portar un pes o tres i tot perquè em puguin diners. Ha passat dies en una habitació amb el cotxe roent en un apartament públic i sense diners per poder pagar la tarifa, ja que m'havia donat la cartera en una altra jaqueta. Cases del treball! Gràcies a la Carra, administrativa d'aquella dia quan va començar des de nou, vaig poder sortir de l'apartament i tornar a l'oficina. De bona gent que a mi en aquests moments em va donar el món, hi ha veritat que s'ha d'haver de pensar.

Jo aquí deo testimoni d'un fet con cret, però quets actes com aquest es deuen donar arreu del món de manera ordinària al llarg d'un dia? Per sort, t'estic segur que milers, no no de milers.

Malgrat la desconfiança, cada cop més freqüent, d'actes agnoscibles i la tendència a pensar que som les coses més deshumanitzades i menys solidàries. Jo crec en els meus fills que el fet que algun autisme no significa que no pugui demanar ajuda quan la necessita o «passar» de donar ajuda quan algú en necessita. Per això és necessari pensar que, encara quedi algú disposat a donar un cop de mà, hi haurà humanitat, i que, com més siguem, millor.

//opinió@limes.ad

EDITORIAL

Per Carla Riera González de Ubieta
Coordinadora de les XV Jornades de la SAC

Tinc la certesa que tots nosaltres podríem aportar alguna cosa sobre els valors humans, no només com a persones, sinó també des de l'experiència com a pare o mare, fill, germà, docent, amic...

Podríem dir que la societat canvia i evoluciona constantment, i amb aquesta els seus valors, o com a mínim la seva escala de valors. Actualment donem prioritats o preferències a coses que, fa poc temps, situàvem en un segon pla, com ara els diners, el poder, l'èxit... Tot això ocupa ara un lloc primordial en la nostra escala i hem deixat de banda els valors que donen un veritable sentit a la nostra vida, com són la solidaritat, la disciplina, l'austeritat, la fidelitat, l'honradesa, l'amistat, la gratitud, la caritat, el respecte, la tolerància, la justícia, etc. La societat canvia, i amb ella la jerarquització dels valors.

La transmissió dels valors

Si la diferent jerarquització dels valors és la que constitueix l'escala moral de cada individu, aquell per a qui el fonamental siguin els diners, el plaer o el lucre, tot l'esclavitzarà i el condicionarà en la seva consecució, i difícilment entendrà valors com l'honestetat, la disponibilitat, l'altruisme, la senzillesa i tants altres valors humans que no tenen res a veure amb allò material.

Per tot això és tan important educar en valors els nostres joves: futura generació que a la vegada haurà d'estar preparada per saber transmetre aquests valors a la següent generació, i així successivament, i fer d'aquest món un lloc millor.

Els valors ara permeten trobar sentit al que fem, responsabilitzar-nos dels nostres actes i prendre decisions amb serenitat i coherència. Si un nen creix sense valors, se sentirà perdut, insegur i temorós, i aquesta manca de valors influirà directament en la seva conducta, que serà imitada pels seus descendents, ja que els més petits reproduïen el que veuen en els adults. D'això no n'hi ha cap dubte.

Actualment hi ha una certa tendència difusa entre els nostres joves que els obliga a buscar exemples, estils i models temptadors i extravagants com els de molts esportistes d'elit multimilionaris, actors i actrius, cantants, top models... tots extraordinaris. Són els nous ídols socials, perquè són joves, famosos, atractius i molt rics. La seva estètica és imitada per milions de joves i les empreses de moda se'ls disputen amb contractes milionaris. Molts d'aquests ídols mostren una aparença externa desitjable, però gens d'autenticitat i profunditat per dins.

Veig amb tristesa adolescents i joves que només se senten segurs portant roba de marca o mòbils d'última generació. Ningú no els ha educat per defensar-se davant la manipulació, la falsedat i el domini que exercirà la publicitat enganyosa i descontrolada, i tampoc no ho podran fer els educadors i pares sense criteri, tan esclaus com els propis fills. És per aquest motiu que els nostres joves necessiten avui molt més la formació que la informació. I és en aquest punt on els adults hem de predicar amb l'exemple, els hem de servir de model i guiar-los en la seva evolució, sobre tot durant els primers anys de l'adolescència.

Instaurar en la nostra societat una pedagogia dels valors és educar l'home perquè s'orienti, i si al món dels valors pot servir de guia a la humanitat en les seves aspiracions de pau i fraternitat, per la mateixa raó haurien de servir de guia a l'individu en

els seus destins d'autorealització i perfeccionament.

Una generalitzada i dominant convicció egoista per tenir l'atenció sobre mateixos ha corromput el cor i la consciència, i ens ha fet oblidar el sentit de la generositat, l'hospitalitat i la cordialitat fins a "dehumanitzar" la consciència humana. Entre els uns i els altres, rics i pobres, milers de milions de persones viuen avui frustrades, per mortals, en el fons, molt similars. Avui més que mai els vestits de prosperitat i la soledat es manifesten en milers d'òrgans humans necessitats d'amor, atencions i respecte. Les malalties i patiments, la soledat, la pobresa i misèria, les desgrícies poden alleujar-se en gran mesura amb una sincera calor humana i accions d'acollida plenes de delicada tendresa i sincera cordialitat fraternal.

Demanem la pau al món, ens manifestem a favor dels drets humans, exigim als nostres polítics transparència i ètica, fem una crida a la justícia, la tolerància i l'equitat..., però sovint no som capaços de promoure i transmetre entre nosaltres i els més joves tots aquests valors. Alhora de demanar i exigir, cal oferir, propagar i contagiar amb l'exemple.

Una vegada vaig llegir en una escola de Bolívia un cartell que deia: Educando a los niños entrenamos a castigar a los hombres. Aquesta frase ens pot fer reflexionar al voltant dels valors humans que aquí tractem, ja que si un adult manifesta una conducta inadequada que el perjudica a ell i a la societat, segurament sigui per una manca de transmissió de valors durant els seus anys d'evolució.

Una dels propòsits essencials de la nostra educació és formar en joves amb princi-

pis i valors que li permetin afrontar les complexes situacions, assimilar canvis i trobar solucions en certades als problemes del món modern.

Els valors reflecteixen la personalitat dels individus i són l'expressió de la moral, cultural, afectiva i social marcat per la família, l'escola, les institucions i la societat que ens ha tocat viure.

Són tots, pares, docents, polítics, metges, empresaris, cooperants, esportistes, religiosos... hereus i portadors d'un carisma educatiu que tendeix a la promoció d'una societat cada vegada més diversa i canviant. Per això tenim el deure de promoure els autèntics valors humans: en particular els dels menors, ajudant-los en el seu desenvolupament humà i en la construcció d'un món més equitatiu, més just i més saludable.

Els Polak, Montserrat E. Coll i Carla Riera

Juan Miel, Isaac Sauri i
Manuel Alcaraz

Alfonso Abad i Carla Riera

Felipe d'Almeida i Francesc Aragall

Carla Riera, Maria Joray Ferraz,
Josep Galland i Teresa Cobo

Jordi Arino i Eloy, després de
aplicar-se les imatges

Públic assistent a la sala
i actors de Pinya Gaudet

Jordi Arino i Eloy de Zayas

José Obeso, en primer pla

entre els i els seus descendents tot allò
que els han arribat, que han après de
nosaltres ara, avui.

En solen humans no s'entenen amb les
matemàtiques, se transmeten, se con-
temples per acollir persones que els
prediquen dia a dia. Cal que a pueri
tota praxi, política, religiosa, ado-
lescent, mèdica, educativa, representi
tots a l'ONG... els que perdiquen amb
l'exemple en tots els àmbits de la vida.
Només així aconseguirem un futur en
que es prioritz la solidaritat, l'humani-
tat, la caritat, l'esperança, la disciplina,
l'autocontrol, l'entusiasme, la justícia, la
pau, la llibertat, la felicitat... davant el
materialisme deshumanitzant i l'ambició
que nos porta a la degradació del fons
humà i l'empobriment espiritual.

